

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

VluchtelingenWerk Nederland
t.a.v. dhr. Igor Ivakic, algemeen directeur
Postbus 2894
1000 CW Amsterdam

Datum 28 juli 2010
Onderwerp Uitzettingen naar Irak

Geachte heer Ivakic,

Op 4 juni heeft u mij een brief gezonden met het verzoek om afgewezen Iraakse asielzoekers niet uit te zetten zolang onduidelijk is of, en in welke omstandigheden, zij na uitzetting in Bagdad worden vastgehouden door de Iraakse autoriteiten. In deze brief licht ik toe waarom geen gevolg wordt gegeven aan uw verzoek.

Zoals u terecht opmerkt, ligt de nadruk in het asielbeleid op het naleven van de beginselen die in de door Nederland geratificeerde verdragen zijn neergelegd, zoals het Vluchtelingenverdrag en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Nederland kent een zorgvuldige asielpcedure met de mogelijkheid van (hoger) beroep (rechterlijke toets) waarin wordt getoetst of een vreemdeling vluchteling is in de zin van het Vluchtelingenverdrag dan wel bij terugkeer te vrezen heeft voor een schending van artikel 3 EVRM. Bij iedere asielaanvraag door een Iraakse vreemdeling wordt derhalve zorgvuldig nagegaan of uit de individuele omstandigheden en in het licht van de situatie in Irak, blijkt dat een Iraakse burger bescherming nodig heeft.

In dit verband wil ik ingaan op uw vraag of Irak veilig en stabiel genoeg is om naar terug te keren, waarbij u verwijst naar uw rapport van april 2010 (Iraq:Civilians under fire) en de UNHCR Eligibility Guidelines van april 2009. Uit de door u aangehaalde rapporten over de situatie in Irak en de ambtsberichten van de Minister van Buitenlandse Zaken blijkt dat de gewelds- en mensenrechtensituatie in (delen van) Irak al vele jaren zorgwekkend is. Tegelijk laten deze rapporten evenwel ook zien dat de verbeteringen in de veiligheidssituatie ten opzichte van 2006 en 2007, zich doorzetten. De aard en intensiteit van het geweld in Irak zijn niet dusdanig dat elke uitzetting naar dit land een schending van artikel 3 EVRM zou opleveren. Deze uitleg wordt gedeeld door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in het arrest van 20 januari 2009 in zaak nr. 32621/06, F.H. tegen Zweden.

Daaruit volgt dat personen van wie is vastgesteld dat bescherming niet noodzakelijk is, terug dienen te keren naar hun land van herkomst. De primaire verantwoordelijkheid voor de terugkeer ligt bij de vreemdeling. Veel Irakezen zijn al vrijwillig teruggekeerd naar Irak, onder andere met hulp van de Internationale

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

B. Decoster
T 070 370 74 97
F 070 370 79 87
b.decoster@minjus.nl

Ons kenmerk

5658747/10

Uw kenmerk

0.3.5.1278.mw

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Organisatie voor Migratie. De Nederlandse overheid ondersteunt Irakezen die terugkeren, onder meer met terugkeer- en herintegratieprojecten. Zo financiert Nederland een herintegratieproject in Irak gericht op zelfstandige terugkeerders. Zelfstandige terugkeer blijft gelden als de meest wenselijke optie, de gedwongen terugkeer is en blijft evenwel een noodzakelijke aanvulling.

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Datum
28 juli 2010

Ons kenmerk
5658747/10

In geval van gedwongen terugkeer, is Nederland verantwoordelijk voor een zorgvuldige gang van zaken tijdens de terugkeer tot en met de overdracht aan de Iraakse autoriteiten. Het vervolgens monitoren van teruggekeerde vreemdelingen is, zoals u terecht opmerkt in uw brief, niet voorzien in mijn beleid. De Nederlandse asielprocedure, inclusief de mogelijkheid van een rechterlijke toets, biedt ruim voldoende waarborgen om uiteindelijk, bij een onherroepelijk geworden afwijzende beslissing op het verzoek om toelating, een verantwoorde terugkeer te kunnen realiseren. In de procedure komt, bij de toets aan artikel 3 EVRM, de vraag naar de toelaatbaarheid van de terugkeer van betrokkene aan de orde.

De uitvoeringsdiensten (Koninklijke Marechaussee en de Dienst Terugkeer en Vertrek) die betrokken waren bij de overdracht van de Iraakse vreemdelingen op 30 maart 2010 aan de Iraakse autoriteiten hebben geen onregelmatigheden vastgesteld door de Iraakse autoriteiten. Mede naar aanleiding van de signalen die u heeft ontvangen over de bejegening van deze groep na aankomst in Irak, heb ik ook de Commissie Integraal Toezicht Terugkeer (CITT) gevraagd naar hun bevindingen. De CITT is een onafhankelijke commissie die toezicht houdt op het totale terugkeerproces. Een lid van de CITT is meegereisd op de vlucht van 30 maart jl. De CITT heeft vastgesteld dat de overdracht van deze groep aan de Iraakse autoriteiten op de luchthaven van Bagdad correct is verlopen en heeft tijdens de overdracht geen geweld tegen deze Iraakse vreemdelingen door Iraakse ambtenaren geconstateerd. In aanvulling op deze informatie van de CITT over het verloop van de overdracht, zijn mij verder ook geen objectief verifieerbare signalen bekend over onregelmatigheden bij de terugkeer van de betrokken Iraakse vreemdelingen. Verder is mij bekend dat alle Iraakse burgers die gedwongen terugkeren, standaard aan een kort onderzoek worden onderworpen. Dit betreft slechts een kort veiligheidsonderzoek dat ongeveer drie uur in beslag neemt.

Zoals aangegeven maakt het monitoren van teruggekeerde vreemdelingen geen onderdeel uit van mijn beleid. Desondanks heb ik naar aanleiding van berichten over de detentie van Iraakse vreemdelingen die gedwongen zijn teruggekeerd uit het Verenigd Koninkrijk, informatie ingewonnen bij de Britse autoriteiten. Uit hun informatie blijkt dat vanuit het Verenigd Koninkrijk gedwongen teruggekeerde Irakezen voor korte duur zijn gedetineerd in het kader van een standaardprocedure om hun nationaliteit te controleren met het oog op de toegang tot Irak. De Britse autoriteiten hebben een aantal van deze Iraakse vreemdelingen gezien na hun vrijlating en stelden vast dat geen enkele Iraakse vreemdeling heeft geklaagd over de behandeling tijdens hun detentie. Mede gelet hierop, zie ik geen aanleiding om de gedwongen terugkeer naar Irak stop te zetten.

Tot slot wil ik naar aanleiding van uw opmerking over gemaakte afspraken met de Iraakse autoriteiten aangeven dat de terugkeer naar Irak plaatsvindt op basis van de volkenrechtelijke verplichting van landen hun eigen onderdanen terug te nemen. Nederland heeft wel voorafgaand aan de terugkeer van de groep Iraakse

vreemdelingen op 30 maart jl., een akkoord ontvangen voor de toegang van deze vreemdelingen tot Irak.

Op basis van bovenstaande overwegingen ben ik van oordeel dat geen aanleiding bestaat om de terugkeer van afgewezen Iraakse asielzoekers stop te zetten. De terugkeer van afgewezen Iraakse asielzoekers vindt op een zorgvuldige en verantwoorde wijze plaats.

De Minister van Justitie,

E.M.H. Hirsch Ballin

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Datum
28 juli 2010

Ons kenmerk
5658747/10